

Najważniejsze świadczenia rodzinne

„Zasiłek rodzinny” - *Familienbeihilfe* (właściwy urząd: Urząd Finansowy – *Finanzamt*) i „Zasiłek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego” – *Kinderbetreuungsgeld* (właściwy urząd: odnośne Zakłady Ubezpieczeń Zdrowotnych - *Krankenkassen*) są świadczeniami finansowymi państwa, przeznaczonymi dla osób / rodziców posiadających i wychowujących dzieci (dzieci naturalne, wnuki, dzieci przysposobione, pasierbowie, wychowankowie) jeżeli składający wniosek rodzic (osoba wychowująca dziecko) i dziecko należą do następującego kręgu osób:

Ogólne przesłanki

a) Prawo do stałego Pobytu na terenie Austrii

- Obywatele austriaccy
- Obywatele krajów trzecich (*Drittstaatsangehörige*) posiadający zezwolenie na pobyt na podstawie przepisów o osiedlaniu się obcokrajowców (*NAG – Karte*), lub posiadający prawo o udzielaniu cudzoziemcom ochrony (§ 54 *Asylgesetz*) – zezwolenie na pobyt (*Aufenthaltsberechtigung*), zezwolenie na pobyt plus (*Aufenthaltsberechtigung plus*), zezwolenie na pobyt - ochrona szczególna (*Aufenthaltsberechtigung besonderer Schutz*).
(dla dzieci urodzonych w okresie późniejszym zasiłek rodzinny jest nadpłacany - po przedłożeniu karty pobytovej - od daty urodzenia dziecka)
- Obywatele Unii Europejskiej (*EU-Bürger*) posiadający **zaświadczenie potwierdzające osiedlenie się na terenie Austrii – „Anmeldebescheinigung”** (lub wystawione przed 01.01.2006 zaświadczenie o zameldowaniu – „*Meldezettel*”)
- Osoby posiadające status **Uchodźcy**, od daty decyzji przyznającej azyl
(**Uwaga:** w razie utraty zatrudnienia traci się również prawo do zasiłku rodzinnego)

b) Główny ośrodek życia i interesów znajduje się w Austrii

Poprzez **główny ośrodek życia i interesów** rozumie się intensywność stosunków osobistych i stosunków gospodarczych w odniesieniu do danego kraju.

Przykładowe dokumenty jakie należy przedłożyć: zameldowanie stałe, umowa wynajmu (rodzaj umowy i rozmiar wynajmowanego mieszkania), umowy o pracę rodziców, poświadczenie kosztów użytkowania (rachunki za prąd, ogrzewanie, itd.), zaświadczenie o uczęszczaniu do żłobka, przedszkola lub szkoły w Austrii itd.

c) Wspólne gospodarstwo domowe (co najmniej jednego z rodziców i dziecka)

Prawo do świadczeń posiada ten rodzic, który mieszka razem z dzieckiem, lub ten rodzic, który pokrywa większość wydatków związanych z utrzymaniem dziecka. Jeśli dziecko mieszka z obydwojema rodzicami, wtedy pierwszeństwo do świadczeń posiada matka dziecka. Matka dziecka może jednakowoż, w przypadku korzyści dla rodziny, zrzec się z prawa do pierwszeństwa.

Specjalne regulacje prawne dla obszaru Unii Europejskiej

1.) Zasada kraju zatrudnienia

Właściwym do wypłaty świadczeń rodzinnych jest w pierwszym rzędzie kraj, w którym zatrudnione jest jedno z rodziców (osoby zatrudnione lub osoby prowadzące własną działalność gospodarczą), także wtedy, gdy jego rodzina przebywa na stałe w innym z krajów członkowskich Unii.

2.) Zasada kraju miejsca zamieszkania

Jeżeli obydwoje rodzice zatrudnieni są w różnych krajach, właściwym do wypłaty świadczeń rodzinnych jest kraj, w którym dziecko z rodzicami żyje, lub w którym znajduje się siedziba rodziny.

Uwaga: Jeżeli w kraju pochodzenia osoby zainteresowanej (należącym do UE) istnieje możliwość uzyskania równorzędnego zasiłku rodzinnego, roszczenie do otrzymania austriackiego zasiłku nie przysługuje, lub zostaje on zredukowany do różnicy pomiędzy zasiłkiem wypłacanym w Austrii, a zasiłkiem wypłacanym w kraju pobytu dziecka (odnośny wniosek z końcem roku: *Differenzahlung*).

Zasiłek rodzinny (*Familienbeihilfe*)

Pozostałe uregulowania wymagane dodatkowo po spełnieniu przesłanek ogólnych:

- Roszczenie do otrzymania zasiłku rodzinnego przysługuje **niezależnie od wysokości dochodów** rodziców.
- Podanie o przyznanie zasiłku rodzinnego na dane dziecko może złożyć tylko **jedna osoba**.

- Prawo do otrzymania zasiłku rodzinnego przysługuje temu z rodziców, w którego gospodarstwie domowym żyje dziecko, albo który w głównej mierze zapewnia utrzymanie rodziny. Jeżeli dziecko żyje we wspólnym gospodarstwie domowym obojga rodziców, prawo do otrzymania zasiłku rodzinnego przysługuje w pierwszym rzędzie matce (możliwe jest zrzeczenie się przez nią przysługującego jej prawa na korzyść drugiego z rodziców).
- Roszczenie o przyznanie zasiłku rodzinnego przysługuje samemu dziecku tylko wtedy, jeśli jest ono pełnym sierotą, lub jeżeli osoby (rodzice) zobowiązane do łżenia na jego utrzymanie w sposób udowodniony nie wywiązują się z tego obowiązku.
- Nieletni z chwilą ukończenia 16-go roku życia nie potrzebują żadnej zgody ich przedstawiciela prawnego
- Pełnoletnie dziecko może złożyć we właściwym Urzędzie Finansowym wniosek o przelew świadczenia bezpośrednio na jego konto oszczędnościowo-rozliczeniowe (*Girokonto*). Do tego rodzaju świadczenia potrzebna jest zgoda pisemna rodzica.

A.Okres pobierania zasiłku / granica wieku

- 1.) Zasiłek rodzinny przysługuje na wszystkie małoletnie dzieci do chwili ukończenia przez nie **18-go roku życia** (pełnoletność). Po ukończeniu 18-tego roku życia brane będą pod uwagę dochody dziecka (od 10.000€). Jednakże w tym przypadku **nie będą brane pod uwagę** : wynagrodzenie ucznia uzyskiwane w czasie nauki zawodu (*Lehringsentschädigung*), świadczenia finansowe w przypadku śmierci rodziców (*Waisenpesnion, Waisenversorgungsgenüße*), przychody nie objęte podatkiem.
- 2.) Roszczenie do zasiłku rodzinnego przysługuje również na **pełnoletnie dzieci: do ukończenia przez nie 24-go roku życia (24-te urodziny) ewentualnie do 25-go roku życia.**
 - a) Jeśli uczą się zawodu, kształcą się w wyuczonym zawodzie lub studiują (pod warunkiem udokumentowania pomyślej kontynuacji studiów co najmniej 16 punktów ECTS)
 - b) Pomiędzy zakończeniem nauki i rozpoczęciem dalszego kształcenia w najbliższym czasie.
 - c) Na okres pomiędzy zakończoną służbą wojskową lub służbą cywilną, a rozpoczętą lub kontynuowaną, w możliwie najbliższym okresie nauką zawodu.

W szczególnych, wyjątkowych sytuacjach (służba wojskowa/służba cywilna, narodziny dziecka, studia, dobrowolny rok socjalny) możliwe jest otrzymywanie zasiłku rodzinnego do ukończenia **25-go roku** życia.

3) bez czasowego ograniczenia:

- dla dzieci w poważnym stopniu niepełnosprawnych (zaświadczenie lekarskie), które nie są w stanie na podstawie bieżących prognoz zabezpieczyć sobie w sposób trwały środków na utrzymanie przysługuje, nieograniczony wiekiem, podwyższony zasiłek rodzinny (+152,9 €).

B. Wysokość zasiłku rodzinnego w €

Zasiłek rodzinny wynosi od Stycznia 2018 na dziecko i miesiąc.

Wiek dziecka	Kwota wypłacanego świadczenia
Noworodki do 3-ego roku życia	114,00
Od 3-go roku życia	121,90
Od 10-go roku życia	141,50
Od 19-go roku życia	165,10

Miesięczna stawka zasiłku rodzinnego będzie **podwyższana** w zależności od każdego kolejnego dziecka:

- Dla dwóch dzieci przyznawane będzie **dodatkowo 7,10€** dla każdego dziecka
- Dla trzech dzieci przyznawane będzie **dodatkowo 17,40€** dla każdego dziecka
- Dla czterech dzieci przyznawane będzie **dodatkowo 26,50€** dla każdego dziecka
- Dla pięciu dzieci przyznawane będzie **dodatkowo 32,00€** dla każdego dziecka
- Dla sześciu dzieci przyznawane będzie **dodatkowo 35,70€** dla każdego dziecka
- Dla siedmiu i więcej dzieci przyznawane będzie **dodatkowo 58,40€** dla każdego dziecka

Oprócz tego, za każde dziecko przyznawana będzie dodatkowo **ulga podatkowa (Kinderabsetzbetrag)** w wysokości **58,40€**.

Wniosek o zasiłek rodzinny może być składany maksymalnie do **5 lat wstecz**.

Oprócz tego co roku we wrześniu wypłacana będzie „**wyprawka szkolna**” (**Schulstartgeld**) w wysokości **100,00€**. Wyprawka szkolna będzie wypłacana automatycznie, nie trzeba składać dodatkowego wniosku.

Oprócz tego, do zasiłku rodzinnego może być dołączony **dodatek dla rodziny wielodzietnej**. Dodatek dla rodziny wielodzietnej, będzie wypłacany na każde trzecie i kolejne dziecko w wysokości 20,00€. Aby otrzymać ten dodatek, należy złożyć w Urzędzie Skarbowym (Finanzamt) oświadczenie podatkowe lub formularz E 4 (Dopuszczalny roczny dochód uprawniający do otrzymania tego dodatku wynosi € 55.000,00 brutto).

Zasiłek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (dawny zasiłek wychowawczy) - Kinderbetreuungsgeld (KBG) dla urodzonych od dnia 1.3.2017

Do nabycia prawa do pobierania „Zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego” (Kinderbetreuungsgeld – KBG) potrzebne jest, oprócz spełnienia przesłanek ogólnych, spełnienie następujących przesłanek dodatkowych:

- Pobieranie austriackiego **zasiłku rodzinnego** (Familienbeihilfe)
- Realizacja przewidzianych w „**Książeczce zdrowia matki i dziecka**” (Mutter-Kind-Pass) **badan lekarskich i szczepień**. Zaświadczenia o dopełnieniu tego obowiązku należy przedłożyć w Kasie Chorych (Krankenkasse), przed ukończeniem przez dziecko 18-go miesiąca życia. W przeciwnym wypadku „Zasiłek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego” zostanie skrócony
- suma osiąganych dochodów nie może przekroczyć dopuszczalnej wysokości kwoty dochodu. W przypadku jej przekroczenia, obliczona z końcem roku nadwyżka (różnica pomiędzy osiągniętym faktycznie, a dopuszczalnym dochodem dodatkowym) musi być zwrócona z pobranego zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem (Kinderbetreuungsgeld). Wysokości dochodów pozostałego rodzica nie bierze się pod uwagę. Dla zapomóg i dotacji do zryczałtowanego zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem dopuszczalna wysokość dochodu dodatkowego uregulowana jest odrębnie. Dodatkowe wsparcie finansowe do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem musi być tylko wtedy zwrócone, jeżeli wysokość dopuszczalnego dochodu dodatkowego została przekroczona.
- Dodatkowo, w przypadku rodziców nie żyjących wspólnie, należy do wniosku dołączyć dokument stwierdzający o prawie do opieki nad dzieckiem. Prawo ma w tym przypadku to z rodziców, które pobiera zasiłek rodzinny (Familienbeihilfe)

1.) Zasiłek z tytułu opieki nad dzieckiem w jednolitej stawce (Kinderbetreuungsgeld-Konto, pauschale Leistung)

Wysokość zasiłku: od 14,53€ do 33,88€ na dzień (w zależności od wcześniej wybranego wariantu), plus dodatek dla rodzin wielodzietnych w wysokości 50%

Czas pobierania zasiłku: od urodzenia dziecka do:

- a) Jeśli zasiłek pobierać będzie tylko jedno z rodziców: w zależności od wybranego wariantu od 365 do 851 dni
- b) Jeśli zasiłek pobierany będzie przez obojga rodziców: w zależności od wybranego wariantu od 456 do 1.063 dni

Granica dodatkowych dochodów w czasie pobierania zasiłku: indywidualna granica dochodu nie może przekroczyć 16,200 rocznie oraz 60% zarobków uzyskanych na rok przed urodzeniem dziecka

Ustalony czas pobierania zasiłku: jest wiążący, dopuszczalna jest jednorazowa zmiana

2.) Zasiłek z tytułu opieki nad dzieckiem w zależności od zarobków (Einkommensabhängiges Kinderbetreuungsgeld)

Wysokość zasiłku: 80% od zarobków uzyskanych dotychczas, maksymalnie 66,00€ dziennie (2,000€ miesięcznie). W tym wariancie nie należy się dodatek dla rodzin wielodzietnych.

Czas pobierania pobierania zasiłku: od narodzin dziecka do:

- a) Jeśli zasiłek pobierany będzie przez jednego z rodziców, maksymalnie 365 dni
- b) Jeśli zasiłek pobierany będzie przez obojga rodziców, maksymalnie 426 dni

Granica dodatkowych dochodów w czasie pobierania zasiłku: dozwolona jest jedynie łączna suma zarobków rocznych w wysokości do 6,800€ (mniej więcej górna stawka rocznych zarobków z pracy dorywczej – Geringfügigkeitsgrenze)

Ustalony czas pobierania zasiłku: jest wiążący, w czasie pobierania zasiłku nie można zmienić wybranego wcześniej wariantu

3.) Zapomoga do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem (dotyczy tylko wariantów z jednolitą stawką)

Zapomoga jest możliwa tylko dla rodzin z minimalnym zarobkiem a jej wysokość: 6,06€ na dzień. Czas pobierania zapomogi: maksymalnie 12 miesięcy, w czasie pobierania zasiłku opieki nad dzieckiem. Granica dodatkowych zarobków w czasie pobierania zasiłku:

- W przypadku osób samotnie wychowujących dziecko: do 6,800€ rocznie
- W innym przypadku zarobki drugiego z rodziców nie mogą przekroczyć 16,200€ rocznie

4.) „Bonus rodzinny” (Familienmonat)

To świadczenie finansowe dotyczy pracujących ojców, którzy chcą zaraz po narodzinach dziecka poświęcić się rodzinie. Czas trwania zasiłku wynosi od 28 do 31 dni. Zasiłek wynosi 22,06€ dziennie (około 700€ na miesiąc).
Ogólne przesłanki, które należy spełnić:

- Wymagana jest zgoda pracodawcy, przy czym pracodawca ma prawo nie udzielić zgody
- Co najmniej 182 dni pełnego zatrudnienia
- Złożenie wniosku do odpowiedniej kasy chorych

Pozostałe uregulowania dotyczące zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem (Kinderbetreuungsgeld)

Książeczka zdrowia matki i dziecka (Mutter-Kind Pass)

Zaświadczenie o przewidzianych pięciu badaniach lekarskich w czasie trwania ciąży oraz zaświadczenie o pierwszym badaniu po urodzeniu dziecka należy przedłożyć razem z wnioskiem o przyznanie zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem. Cztery następne badania i szczepienia należy dostarczyć do 15. miesiąca życia dziecka. W przypadku braku choćby jednego badania, należy się liczyć ze skróceniem pobierania zasiłku (1.300€ mniej).

Bonus w przypadku opieki nad dzieckiem przez obydwoje rodziców (Partnerschaftsbonus)

Jeśli zasiłek z tytułu opieki nad dzieckiem był pobierany przez obydwojga rodziców w porównywalnym czasie, to znaczy, co najmniej 50:50 albo 60:40 oraz każde z rodziców co najmniej 124 dni, kasa chorych wypłaca specjalny bonus po 500€ dla każdego z rodziców. Aby dostać wyżej wymieniony bonus należy złożyć właściwy wniosek, najpóźniej 124 dni od ostatniego dnia pobierania zasiłku. Po wypłaceniu bonusu dalsze pobieranie zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem nie przysługuje.

Zwrot zasiłku

Jeśli granica dodatkowych zarobków w czasie pobierania zasiłku została przekroczona, urząd będzie domagał się zwrotu świadczenia. Zwrot wyliczany będzie od granicy dopuszczalnych zarobków.

Zrzeczenie się zasiłku

W przypadku przewidywanego ryzyka przekroczenia granicy dodatkowych zarobków w czasie pobierania zasiłku, można zwrócić się do urzędu o czasowe zrzeczenie się z prawa do zasiłku.

Przedłużenie trwania zasiłku:

W wyjątkowych przypadkach losowych (np. śmierć jednego z małżonków, pobyt w ośrodku ochrony matki i dziecka itp.) lub w przypadku osób samotnie wychowujących dziecko, możliwe jest przedłużenie okresu pobierania zasiłku do maksymalnie 4 miesięcy

Zamienne pobieranie zasiłku:

Rodzice mogą, niezależnie od wybranego wariantu, dwukrotnie podzielić pomiędzy siebie pobieranie zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem. W ten sposób mogą wykształcić się maksymalnie trzy fazy pobierania w/w świadczenia, przy czym jedna faza musi trwać co najmniej przez dwa miesiące. **Jednoczesne pobieranie zasiłku przez obojga rodziców nie jest możliwe.**

Prawo do powrotu na stanowisko pracy sprzed okresu ochrony macierzyńskiej jest ważne **do dnia drugich urodzin dziecka** i pozostaje nienaruszone bez względu na wybrany model pobierania zasiłku.

Wniosek o przyznanie zasiłku należy złożyć odpowiednio wcześniej, w przypadkach tego wymagających, jeszcze przed otrzymaniem decyzji o przyznaniu zasiłku rodzinnego (Familienbeihilfe), ponieważ zasiłek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (Kinderbetreuungsgeld) jest nadpłacany tylko za **6 poprzednich miesięcy od daty jego złożenia.**

Online kalkulator: <https://www.sozialversicherung.at/kgbOnlineRechner/>

Ponieważ powyższe rozwiązania prawne przedstawione zostały w bardzo skrócony sposób polecamy państwu zasięgnięcie szczegółowej i aktualnej informacji we właściwym Urzędzie Finansowym, Wiedeńskiej Kasie Chorych (WGGK), 1070 Wien, Andreasgasse 3, lub innym właściwym Zakładzie Ubezpieczeniowym (Krankenversicherungsträger).

Ponadto pragniemy zaznaczyć, iż pomimo dokładnego opracowania powyższego tekstu, nie gwarantujemy jego bezbłędności i nie bierzemy odpowiedzialności za ewentualne nieścisłości i niedokładności w treści przekazywanych w powyższym informatorze danych.

Männer und Frauen: 1010 Wien, Hoher Markt 8/4/2 Tel: 01 712 56 04	Frauen: 1010 Wien, Marc Aurel Straße 2a/6/2/10 Tel: 01 982 33 08
http://www.migrant.at E-Mail: migrant@migrant.at	http://www.migrant.at E-Mail: migrantin@migrant.at
Diese Publikation wird aus Mitteln des Arbeitsmarktservice und der Magistratsabteilung 17 gefördert.	
 AMS Arbeitsmarktservice Wien	 StoDt+WiEn Wien ist anders. WIEN IST VIELFALT. MA 17